

Kaupunginvaltuusto	§ 12	04.02.2019
Kaupunginhallitus	§ 55	11.02.2019
Kaupunginhallitus	§ 235	17.06.2019

Valtuutettu Vilhelm Junnilan ym. valtuustoaloite kaupungin ostolaskujen saattamisesta julkisiksi avoimuuden pilottihankkeessa

84/00.07.01/2019

Kaupunginvaltuusto 04.02.2019 § 12

Valtuutettu Vilhelm Junnila luki ja jätti valtuuston kokouksessa seuraavan 14 valtuutetun allekirjoittaman aloitekirjelmän:

"Kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupunkistrategiassa mainitaan luottamus keskeiseksi arvoksi. Strategiassa erikseen korostetaan, että luottamusta rakennetaan toimimalla avoimesti. Kaupunki toteaa halunsa olla rohkea, uskaltaa toimia aiemmasta ja muista poikkeavalla tavalla, ottaa vastaan palautetta ja kyetä uudistumaan.

Nyt Naantalilla on mahdollisuus siirtyä tuumasta toimeen. Varsinais-Suomessa on meneillään avoimuutta lisäävä pilottihanke, joka tarjoaa kunnille työkalun ostodatan tehokkaaseen julkaisemiseen ja käsittelyyn. Varsinais-Suomen Yrittäjien aloittama HanData-hanke valmistuu huhtikuun loppuun mennessä. Mukana kehityksessä ovat Turun ammattikorkeakoulu, Turun yliopisto, Turku Science Park ja Varsinais-Suomen liitto. Hankkeella on jo rahoitus ja käyttöönotto voidaan hoitaa kunnan omana työnä. Mahdolliset kustannukset liittyvät siihen, missä laajuudessa kunta haluaa myöhemmin räätälöidä ja hyödyntää tietoja digitaalisesti, mutta silloinkin puhutaan kuitenkin muutamasta sadasta eurosta vuodessa.

Hankkeen tarkoituksena on saada kunnat julkaisemaan ostolaskujensa tiedot. Yksittäisen laskun sisältöä ei julkaista vaan tiedot laskuttajasta, laskun summasta ja kunnan tilaajaorganisaatiosta. Aasukkaille on tärkeää, että kunta toimii arvojensa mukaisesti ja suhtautuu läpinäkyvästi julkisten varojen käyttöön. Myös yritykset hyötyvät, koska tehtyjä ostoja voidaan verrata niihin kilpailutuksiin, joita kunnassa on tehty. Kunta hyötyy täsmällisemmästä raportoinnista, paremmasta imagoista ja virka- ja luottamusmiesten ajansäästöstä.

Keskusrikospoliisin edustaja Juuso Oilinki kertoi Transparency Internationalin tapahtumassa, että pienten kuntien ongelmana pidetään sisäisen valvonnan puutetta ja sosiaalisia teki-joitä. Tällä hetkellä Naantali on mukana siinä ryhmässä, joka ei ostolaskujensa tietoja julkaise. Toisin on samankokoisessa Liedossa, joka on jatkuvasti Varsinais-Suomen yrittäjämryön-tein kunta ja mukana tässäkin hankkeessa. Myös Paimion kaupunki osallistuu. Valtakunnallisesti mukana on esimerkiksi

Helsinki, Tampere, Oulu ja Vantaa.

Me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut esitämme, että myös Naantali lähtee mukaan HanData-hankkeeseen ja julkaisee osto laskujensa tiedot arvojensa mukaisesti."

KAUPUNGINVALTUUSTO:

Valtuustoaloite merkittiin vastaanotetuksi.

Kaupunginhallitus 11.02.2019 § 55

KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen kaupunginkamreerille, elinkeinoasiamiehelle sekä controllerille valmisteltavaksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 17.06.2019 § 235

Kaupunginkamreeri Juha Heinonen, elinkeinoasiamies Jorma Ranta ja controller Riikka Söderlund:

Aloitteessa ehdotetaan, että Naantalin kaupunki liittyisi Varsinais-Suomen Yrittäjät ry:n HanData-hankkeeseen. Hankkeen tavoitteen kuvaus on alla, lainaus Varsinais-Suomen Yrittäjät ry:n internetsivustolta, päivätty 14.8.2018:

"Tavoitteet ja kehittämiskohteet

Varsinais-Suomen Yrittäjät on teettänyt alustavan selvityksen sadan suurimman suomalaisen kunnan sekä kaikkien maakuntamme kuntien käytännöistä hankinta- ja ostolaskudatan julkaisemisessa. Selvitykset on tehty helmi - maaliskuussa 2018. Yhtenä tavoitteena on saada yhä useampi kunta julkaisemaan ostolaskudatansa. Tehdyn selvityksen mukaan tällä hetkellä vain vajaat 30 kuntaa on julkaissut ostolaskutietonsa avoimena datana.

- Kun nyt luotavan tietokannan tiedot yhdistetään tekoälyä ja yhteistyökumppaneiden analytiikkaosaamista hyödyntäen Turun kaupungin ja Yliopiston datavarojen toihin saadaan projektin avulla runsaasti uutta tietoa helposti hyödynnettävässä ja omaksuttavassa muodossa, toteaa Turun Yliopiston tutkimusjohtaja Aki Koponen.
- Syntyvän tietojärjestelmän tuomien hyötyjen esiin nostaminen ja päätöksentekijöiden valmentaminen sen hyödyntämiseen luo lisäarvoa ja helpottaa julkisen sektorin päätöksentekoa, toteaa Turun hankinta- ja logistiikkajohtaja Fredrik Lindström.

- Varsinais-Suomen Yrittäjien toimitusjohtaja Hanna Munter katsoo, että yksityisen sektorin toimijoiden valmentaminen nyt muodostuvan datavarannon hyötykäyttöön avaa yrityksille monia uusia digitaalisuuteen ja avoimeen dataan perustuvia liiketoimintamahdollisuuksia.”

Kuntaliitto on vuonna 2016 julkaissut ostolaskujen julkaisemisesta ohjeen, joka saadun informaation mukaan vaatii päivityksen. Erityinen syy päivitykseen on ohjeen julkistamisen jälkeen voimaantullut kiristynyt tietosuojavaatimus. Päivittämisen aikataulusta ei ole tietoa.

<https://www.kuntaliitto.fi/haku?s=ostolaskudata>

Kuntien internet-sivustoilla julkaistujen tiedostojen mukaan (yleensä excel-tiedostoja) julkaistujen laskurivien määrä on kohtuullisen mittava. Liedon kunnan julkaistussa aineistossa on noin 48 000 riviä, Puumalan kunnalla noin 50 000 riviä ja Jyväskylän kaupungilla noin 213 000 riviä. Materiaali ei luonnollisestikaan kerro, kuinka paljon laskurivejä ei julkaista. Liedon kunnan yksi vuosiaineisto on esityslistan liitteenä (KH 17.6.2019).

Aineiston laajuuden takia ei yksittäisen toimijan ole helppoa käsitellä aineistoja ellei se rajaudu suppeaan kuntajoukkoon ja / tai tietotarpeeseen. Lisäksi julkaistutkin aineistot ovat tietosisällöltään erilaisia, kuten Kuntaliitokin on todennut. Kuten hankkeen kuvauksessa on todettu edellä, tarkoitus onkin tehdä materiaalia hyödyntävä jatkokäsittelyprosessi.

Jyväskylän hankintajohtaja on tehnyt esityslistan liitteenä olevan esityksen julkistamisen kokemuksista (KH 17.6.2019). Kaupunki on julkistanut ostolaskutiedot vuosilta 2012 - 2017.

Naantalin käytössä olevalla taloushallinnon sovelluksella ei sovellustoimittajan mukaan ole toteutettu yhtään julkistusta eikä sellaisen lisäominaisuuden kehittäminen ole kuluvaan vuoden suunnitelmissa, koska kysyntää ei ole ollut. Sovellustoimittajan tietoon on saatettu toivomus muutoseikat täyttävän raportin tuottamistarpeesta.

Toteamme aloitteen johdosta, että Naantalin kaupungilla ei ole tällä hetkellä teknisiä mahdollisuuksia eikä resursseja osallistua ostolaskudatan julkistamiseen.

KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus

- merkitsee kaupunginkamreerin, elinkeinoasiamiehen ja controllerin valtuutettu Vilhelm Junnilan ym. aloitteeseen antaman selvityksen tiedokseen ja saattaa sen valtuuston tietoon
- ehdottaa valtuustolle, että valtuutettu Vilhelm Junnilan ym. aloite merkitään loppuun käsitellyksi.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.